

POSITION PAPER

Digital Finance Package

Digitalisering wordt steeds belangrijker en heeft grote impact op de financiële dienstverlening aan consumenten en bedrijfsleven. Innovatie biedt voordelen voor klanten, zoals betere producten, lagere kosten of beter persoonlijk advies. De impact van COVID-19 heeft onder andere aangetoond hoe belangrijk digitale financiële dienstverlening is. Wij verwelkomen dan ook dat zowel in Europese en Nederlandse context concrete initiatieven worden genomen die het belang van 'digital finance' onderstrepen en de ontwikkeling daarvan stimuleren.

Verdere digitale transformatie van onze economie is voor banken van groot belang. Als we voorbij de huidige crisis kijken zal de bankensector voor een aantal belangrijke uitdagingen staan. Naast de benodigde investering in digitale dienstverlening zien wij een benodigde versterking van de balans, en toenemende concurrentie van Big Tech partijen en andere nieuwe toetreders. Daarnaast verwachten we een consolidatieslag in het Europese bankenlandschap. Hiervoor is het belangrijk dat banken er sterk voor staan en er een gelijk speelveld is voor Nederlandse banken t.o.v. buitenlandse partijen. In onze visie op [Digitalisering met de mens centraal](#) gaan wij hier nader op in.

Kernboodschap

De prioriteiten van het Digital Finance Package sluiten aan bij de aandachtspunten van banken. Wij ondersteunen de initiatieven van de Europese Commissie op dit gebied. Een ambitieuzere visie voor de Nederlandse financiële sector is echter noodzakelijk om onze vooruitstrevende rol binnen Europa te behouden.

Banken benadrukken daarom het belang van ruimte voor innovatie in het financiële systeem, dat vereist 1) ruimte in toezicht en regelgeving; 2) verschuiving van toezicht op basis van het principe: 'zelfde activiteiten, zelfde risico's, zelfde regels, zelfde toezicht', en 3) het stimuleren van cross-sectorale data- toegang en datadeling met regie voor de burger op basis van een 'Data Services Regulation'.

Hierbij treft u onze reactie op de Mededeling EU-Strategie voor het digitale geldwezen, de Verordening Pilot regime voor marktinfrastructuren gebaseerd op distributed ledger technology (DLT) en Mededeling strategie voor retailbetalingen:

1. Mededeling EU-Strategie voor het digitale geldwezen

De Digital Finance strategie is opgesteld aan de hand van vier prioriteiten. Deze prioriteiten sluiten nauw aan bij de aandachtspunten van de bankensector. Wil Nederland echter wezenlijke invloed hebben op de Europese Digital Finance strategie dan zal er een duidelijke visie voor de Nederlandse financiële sector moeten zijn. Een voorwaarde hiervoor is dat het recent gepresenteerde fintech actieplan van het kabinet met ambitie wordt opgepakt, in nauwe samenwerking met de financiële sector.

Versnippering van de interne markt

De eerste prioriteit van de Europese Commissie betreft het tegengaan van versnippering van de digitale interne markt voor financiële diensten.

Een digitale identiteit is nodig om efficiënt en veilig digitaal zaken te doen met bedrijven en de overheid en noodzakelijk voor een goed functionerende digitale interne markt. Denk aan de

belastingaangifte, online aankopen en het openen van een bankrekening op afstand. Een belangrijk inzicht van de coronacrisis is dat de brede toepassing van een digitale identiteit nog ontbreekt, waardoor volledige online dienstverlening, ook Europees en internationaal, nog niet mogelijk is.

- Stimuleer een publiek en privaat inzetbare e-identity en pleit in Europees verband voor een betere inbedding van de eIDAS-verordening*, waardoor e-Identity-oplossingen op Europese schaal inzetbaar zijn.

Innovatie stimulerend regelgevingskader

Net als de Europese Commissie hechten wij veel waarde aan de tweede prioriteit: een Europees regelgevingskader dat digitale innovatie stimuleert.

Door inzet van technologie kunnen financiële producten persoonlijker, laagdrempeliger en tegen lagere kosten worden aangeboden. Om nu en in de toekomst aan de wensen van klanten te voldoen, moeten banken verantwoord innoveren. Dit betekent ook dat de sector voldoende ruimte moet krijgen om vernieuwende concepten te ontplooiën, te experimenteren met nieuwe verdienmodellen en nieuwe technologieën toe te passen. In onze paper [Artificiële intelligentie in de financiële sector](#) gaan wij nader in op de randvoorwaarden voor financiële innovatie.

- Maak regelgeving en toezicht innovatiegericht en technologie neutraal. Stimuleer dit door innovatie op te nemen in het toezichtsmandaat van de financiële toezichthouders;
- Zorg voor meer ondersteuning vanuit toezichthouders bij het uitproberen van nieuwe technologieën en het ontwikkelen van innovatieve werk en verdienmodellen. Bijvoorbeeld door goed functionerende 'regulatory sandboxes' die ook voor bestaande banken meerwaarde hebben.

Open finance

De derde prioriteit die de Europese Commissie benoemt is de totstandbrenging van een Europese ruimte voor financiële data om datagestuurde innovatie te bevorderen, ook wel bekend als *open finance*.

De data-economie is een onmisbaar onderdeel van innovaties in producten en diensten, en belangrijk voor het toekomstige verdienvermogen van Nederland en Europa. Mensen regelen steeds meer zaken online. Hierbij delen zij informatie met overheid en bedrijven. Op verzoek van de klant kunnen banken met de introductie van PSD2 ook (betaal)data efficiënt en veilig delen met andere bedrijven. In de praktijk blijkt het lastig voor burgers om eigen data veilig te delen en hier voldoende grip op te houden. Er is immers nog geen wettelijk kader voor cross-sectorale datadeling dat burgers zelf voldoende regie geeft over het delen van hun data met vertrouwde partijen. Het gelijke speelveld in de data-economie wordt op dit moment verstoord doordat niet-bancaire spelers, zoals BigTech datadeling voor hun klanten niet hoeft te faciliteren. Daarom zouden er eerst vervolgstappen rond verplichte datadeling moeten komen voor alle relevante sectoren, voordat er aanvullende eisen komen voor specifieke sectoren, zoals de financiële sector. In onze paper [Kansen in de data-economie](#) gaan wij hier nader op in.

- Stimuleer cross-sectorale data-toegang en datadeling met regie voor de burger op basis van een 'Data Services Regulation'.

Eén speelveld

De vierde prioriteit is het ingaan op nieuwe uitdagingen en risico's in verband met de digitale transformatie. Hierbij ligt de nadruk op een gelijk speelveld tussen bestaande marktdeelnemers en nieuwe toetreders.

Financiële dienstverlening wordt steeds vaker grensoverschrijdend en cross-sectoraal aangeboden. Nieuwe toetreders, zoals BigTechs, vallen echter slechts deels onder wetgeving waar traditionele banken mee te maken hebben. Zij beschikken vaak alleen over een deelvergunning voor die specifieke activiteit. Het toezicht op financiële diensten van nieuwe toetreders is daardoor beperkter

dan het toezicht op dezelfde financiële diensten van banken. Dit kan ertoe leiden dat de bescherming van consumenten en bedrijven door nieuwe toetreders minder goed wordt geborgd. Dit is het gevolg van verschillen tussen Europees en nationaal toezicht, verschillende vergunningvereisten en verschillen in implementatie van wet- en regelgeving tussen Europese lidstaten.

- Ontwikkel een visie op toezicht van de toekomst waaronder het verschuiven van toezicht op instellingen naar toezicht op activiteiten, te beginnen met een publiek-private verkenning naar activity-based supervision.
- Een gelijk speelveld dient te worden gebaseerd op het principe: 'zelfde activiteiten, zelfde risico's, zelfde regels, zelfde toezicht'.

2. Verordening Pilot regime voor marktinfrastructuren gebaseerd op distributed ledger technology (DLT)

Blockchain - of Distributed Ledger Technology (DLT) - is een belangrijke aanjager voor innovatieve financiële dienstverlening. Het kan zorgen voor meer efficiëntie in verschillende stadia van transacties op de kapitaalmarkten, van het verhandelen tot de settlement. Eveneens kan het bijdrage aan meer financiële inclusie, meer toegang tot financiële producten en een hogere weerbaarheid van de marktinfrastructuur.

De NVB verwelkomt de verschillende initiatieven zoals verdere harmonisatie en guidance binnen MIFID II voor crypto-assets welke onder de definitie van een beleggingsinstrument vallen. De opzet voor een regelgevend kader voor Markten in Crypto-Assets (MiCA) en het pilot regime maken daar tevens onderdeel van uit. Deze maatregelen vormen een belangrijke randvoorwaarde voor de ontwikkeling van innovatieve toepassingen die gebruik maken van Distributed Ledger Technologie, en kunnen niet los van elkaar worden gezien. In onze paper over [crypto assets](#) zetten we onze positie nader uiteen.

- In haar huidige vorm geeft bestaande wetgeving onvoldoende zekerheid om DLT op schaal te kunnen benutten. Een pilot regime is daarom gewenst en biedt de markt ruimte om te innoveren en biedt ook mogelijkheden tot experimenteren.
- In de regel stelt de voorgestelde duur van het regime van maximaal 5 jaar de industrie in staat om het benodigde experimentele proces te doorlopen en te bepalen of initiatieven moeten worden doorontwikkeld of gelanceerd. Daarentegen kan er behoefte zijn aan verlenging, omdat investeringsbeslissingen in dergelijke technologieën substantieel zijn en vragen om een duidelijke business case met een gemiddeld langere horizon voor ontwikkeling en implementatie.
- De voorgestelde regulation beoogt harmonisatie in regelgeving en implementatie, zodat een gelijk speelveld in Europa wordt bewaakt. De beoordeling om gebruik te kunnen maken van het pilot regime is echter aan de bevoegde nationale toezichthouder. Bij de uitvoering van het pilot regime blijft derhalve het risico op verschillen in (aanvullende) vereisten in de uitvoering van het DLT pilotregime bestaan. Tevens is nog niet duidelijk op welke wijze DNB en AFM aan het DLT pilotregime invulling willen geven.

3. Mededeling strategie voor retailbetalingen

De NVB steunt de visie van de Europese Commissie om grensoverschrijdend betalingsverkeer te stimuleren en onderschrijven het belang dat belemmeringen, die er nu zijn, zoveel mogelijk worden weggenomen. Vanuit de sector zien wij dat ook als noodzakelijke stappen om deze visie vorm te geven. In Nederland lopen we voor op het gebruik van instant payments en zien dan ook innovatieve mogelijkheden ontstaan op basis van deze nieuwe betaalinfrastructuur. Vanuit een interoperabele infrastructuur gebaseerd op uniforme (scheme) regels kunnen meer oplossingen voor eindgebruikers mogelijk gemaakt.

We willen aandacht vragen voor een aantal zaken binnen de strategie voor retailbetalingen.

Nederlandse Vereniging van Banken

- Mogelijke uitbreiding van PSD2 naar Open Finance heeft grote impact op de financiële sector. Als klanten hun data (verder) toegankelijk willen maken voor derden, dan is een goede, veilige inbedding van datatoegang en datadeling door consumenten van groot belang. De huidige opzet van PSD2 is echter onvoldoende geschikt om als vertrekpunt te nemen. Het kabinet geeft aan op korte termijn te werken aan een standpunt op Open Finance. Bij de totstandkoming van dit standpunt is vroegtijdige betrokkenheid van de sector van groot belang en de Nederlandse banken gaan hierover graag in gesprek
- De Commissie zal eind 2021 een uitgebreide evaluatie van de toepassing en impact van PSD2 uitvoeren. Een uitgebreide review per ultimo 2021 is wat ons betreft té vroeg en we zien meer nut in het vooruitschuiven van deze review om een waardevolle analyse te kunnen doen over verbeteringen rond het potentieel van PSD2

Contactinformatie

Jim Verhoef
Adviseur Public Affairs
0613 38 30 90
verhoef@nvb.nl
www.nvb.nl

Nederlandse Vereniging van Banken

De Nederlandse Vereniging van Banken behartigt de gemeenschappelijke belangen van de bankensector. Banken zijn van belang voor iedereen. We zijn de verbindende schakel tussen de bankensector, politiek en stakeholders. Samen met deze partijen werken we proactief aan: een dienstbare, stabiele en competitieve bankensector.